

Життя після об'єднання: Карпилівка

Обвалене ліве крило школи, цілі класні кімнати, «муляжний» туалет без каналізаційного стоку, про який декілька років тому не говорив лише лінійний, Будинок культури без шатрового покриття, проблеми з електрифікацією... Такою Карпилівка починала свій шлях до децентралізації наприкінці 2015 року. Здавалося б, не дуже перспективна картина, чи не так?

Ще три роки тому це велике село, попри давню історію, багату обрядовість і шану до традицій, нічим не вирізнялося серед інших населених пунктів району й області. А його жителі, яких у Карпилівці понад дві тисячі, бачили в проживанні на периферії більше недоліків, аніж переваг. І, треба визнати, мали на це реальні причини.

Не плакала марих ілюзій щодня безтурботного майбутнього й тодішня голова сільської ради Ганна Карпель. Район був не змозі вирішити проблеми кожного села, тож із роками вони лише накопичувалися. А на рубежі 2015-2016 років досягнули критичної точки. Районна влада вкотре показала свою неготовність допомогти. Це й спонукало Ганну Савридівну ризикнути й об'єднатися із надією на реальні зміни.

Нині Карпилівка перебуває в складі Клецької ОТГ. За словами очільниці громади Василія Гринька, за цей час вдалося багато що зробити для покращення життя в селі. Втім, не зраджуєчи народну мудрість «краще один раз побачити, ніж сто разів почути», минулого тижня навідалась у Карпилівку.

Вони ті, хто торував шлях
«У 2015 році не було навіть половини законодавчої бази, що є на сьогоднішній день. Тобто фактично тоді вони йшли в темноті зі свічкою в руках. Вони – ті, хто торував шлях», – так про Клецьку ОТГ каже експерт із питань децентралізації Рівненського центру розвитку місцевого самоврядування Михайло Шелп. Те, що справді було так, підтверджує колишній голова Карпилівської сільської ради, а нині староста с. Карпилівка Ганна Карпель. Пригадує, як на початку процесу утворення об'єднаної громади їй не спалося ночувати через труднощі, переживання, та найбільше – відповідальність за громаду, яку не має права підвести. Проте, хто не ризикує, той не виграв. В чому ж виграла та чи є поразки в карпилівчан, цікавилась у Ганну Савридівну.

Як населення поставилося до нової реформи?

– Думки депутатського корпусу та жителів села розділилися приблизно порівну. Половина підтримували шлях до зміни, інші

були проти. Це ремонт школи та садочка, закупівля обладнання, забезпечення дітей і вчителів усім необхідним для продуктивного навчального процесу. Друге – культура. Дах Будинку культури повністю протікав, тож його перекирили. Провели інтернет туди й туди, встановили сел. Є зробили й у туалети медичнини, адже в Карпилівці бракує нової амбулаторії.

– Над чим плануєте працювати в найближчому майбутньому?

– Перспектив багато, тому розповім про найбільш реальні. Серед планів – перекирити частину садочка, адже іншу вже перекирили.

Школа після ремонтних робіт.
відремонтувати ФАП у Рудні-Карпилівській, зробити опалення в Будинку культури, сільській раді, побудувати Центр безпеки. Також уже розробили проектно-кошторисну документацію на дорогу до Карпилівки. Голова облдержадміністрації Олександр Мушкетер пообіцяв, що дорогу сам такі зробить, бо наш проєкт уже пройшов експертизу й є чеком погодження в столиці.

мо-ві комп'ютери, ноутбуки», – пояснює. Зміни працівники освіти вбачають навіть у таких дрібницях, як забезпечення офісним папером, засобами для поточних ремонтів, додатковими навчальними матеріалами, адже раніше вирішення цих питань було проблемою виключно педагогічного колективу.

Директор також вважає, що покращення умов навчання, матеріально-технічної бази вже позитивно відображається на успішності учнів. «Цьогоріч маємо понад 10 переможців і призерів у різних олімпіадах і конкурсах районного й обласного рівня. У минулому році було на порядок менше.

Тому дого доведеться вчителів грамоти на святі Останнього дзвоника», – жартує Володимир Васильович.

Нещодавно учні 10-х класів Карпилівської ЗОШ повернулися із Києва, де проходили тренінгові заняття Zero Waste School від Благодійного фонду Klitschko Foundation та The Coca-Cola Foundation.

До слова, з району туди пройшли лише два навчальні заклади з Клецької ОТГ, а всього для участі в столиці відбрали 100 шкіл із 1100 заявлених. Староста Ганна Карпель сподівається, що ці знання, передані карпилівчанам, стануть першою сходинкою до впровадження сортування сміття в селі.

Нині в закладі навчаються 452 школярі. З власного педагогічного досвіду Віктор Галушко робить висновки, що загалом грамотність дітей знижується, і корінь цієї проблеми варто шукати в комп'ютеризації, адже вони менше читають, пишуть і запам'ятовують. А ще, на жаль, декого із старшокласників відобуток бурштину цікавить більше, ніж підручник. І це, на думку педагога, справжній бід.

Новою культурний центр села
«Багато років це приміщення повністю протікало, у ньому «вдвигли стіни, вікна, тому потрібно було часто замінювати тоді та що-то»

Усіма цими колективами опікується директор закладу та художній керівник. Діти також хочуть займатися танцями, для чого вже відвели зал, облаштований дзеркалами та поручнями. «Але спочатку потрібно побудувати котельню, що обслуговуватиме окреме Будинку культури, та знайти викладача», – доває староста Ганна Карпель. Тоді ж у заклад перемістилася філія музичної школи, яка тимчасово розташована в дитсадку.

Завідувачка публічної бібліотеки, що розміщена в тому ж приміщенні, Валентина Романчук працює в книгозбірні 15-ий рік. Жінка надзвичайно тишиться, що отримала ноутбук і кольоровий принтер. Каже, що бачить користь для людей у децентралізації, тож залюбки поспокое це одноосібний у рамках проєкту «Моя громада, мій добробут». Люди такими заходами цікавляться, особливо молодь. Наступний задум, який мріє втілити, – комп'ютерна кімната вільного доступу до мережі. Для цього Валентина Миколаївна написала проєкт бюджету участі, тож сподівається, що він знайде підтримку в громаді. «Не кожна дитина має ноутбук удома. В бібліотеку приходили б учні та студенти, щоб попрацювати та відпочити. Та й старше покоління також зможе поспілкуватись скайпом із родичками, почитати новини», – з ентузіазмом говорить про плани завідувачки.

У дитсадку як у казці
А ось завідувачка дитсадком «Дівночок» Алла Никончук свої творчі задуми втілює. За кошти громадського бюджету на території дитсадка облаштували сучасний дитячий майданчик.

Алла Миколаївна очолює дошкільний заклад з моменту її відкриття у 2010-му й дотепер. Пам'ятає, як сім'я хотіла, щоб у Карпилівці був дитсадок, тож докладала максимум зусиль: переміла довід у сусідів, училася правильно вести документацію, спілкувалася із батьками. Зрештою заклад почав функціонувати з однією групою, яку відвідували 22 дитинки. Нині тут уже три групи та є потреба відкрити ще одну, адже на черзі аж 80 малюків. Завідувачка сподівається, що четверта таки запрацює, адже ділять приміщення з медиками, а вони вже

були налаштовані проти впровадження реформи. Були й такі, яким було просто байдуже. Тож доводилося переконувати.

– А зараз, як вважаєте, люди задоволені?

– Наші люди, на жаль, рідко чимось задоволені словами, на більшість ситуацій вони дивляться односторонньо, часто помічають негатив, а ось позитивні зміни переважно ігнорують. Але з іншого боку, коли подивитись, скільки вже зроблено, переконалися, що це хороша реформа, і ми недарма одні з перших почали її впроваджувати. За ці три роки понад 10 мільйонів гривень виділили лише на Карпилівку, раніше в село такі кошти ніколи не залучали.

– Порівняно з посадою сільського голови в старості стало менше повноважень? А обов'язків?

– Це абсолютно різні посади, в кожній з яких свої повноваження. Наприклад, фінансова складова вже не в моїй компетенції. В Карпилівці немає ні бухгалтерії, ні фінансово-економічного відділу. Моїм основним обов'язком є управління селом, також виконую певні нотаріальні дії, що стосуються населення (видання довідок, довереностей). Тобто має завдання прислухатися до жителів і дивитись, що потрібно зробити в селі та звертатися із пропозиціями в селищну раду. Після того, як була головою п'ять років, на посаді старости почуваюся як у раю.

– Можете назвати три основні досягнення Карпилівки в складі ОТГ?

– Перш за все, найбільше зроблено в га-

Наповнена учнівським духом
Розпочали оглядини села з місця, яке у 2016 році стало без перебільшення публічним – Карпилівської ЗОШ ІІІ ступеня. Сюди навідувалися журналісти, районна влада, представники обласної, але привід був негативний – обвал приміщення, яке потрібно було рятувати. Не дивно, що саме на капремонті цього закладу зосередилась новостворена ОТГ. Нині про те, що будувала школи доволі старенька та її загрозувала руйнація, можна лише здогадуватися. Тут відремонтували дах, замінили вікна та двері, закупили 10 швейних машинок, у молодших класах стоять телевізори, придбали обладнання для кабінетів географії та хімії, мультимедійний комплекс. А в майбутньому планує відкрити фасад. Переконалися також, що туалет для початкових класів уже справно функціонує. Усе це завдяки демонстрації завоєст Таїса Степанівна. Навіть коридори навчального закладу створюють затихну атмосферу, вони розмальовані, прикрашені творчими роботами школярів, корисною інформацією – наповнені учнівським духом.

Директор школи Володимир Галушко очолює заклад уже 14-ий рік, тож може похвалитись, як він функціонував до та після передачі повноважень на місце.

«Фінансово в той час було важко. Не вистачало грошей на капремонт, хоча потімні проводили щорічно. Коли перейшли в громаду, забезпечення стало помітно кращим». Постійно оновлюється матеріально-технічна база: отримує-

Гральний майданчик дитсадка.

ри, що швидко псувалися», – розповідає Людмила Мартинюк, яка вже шостий рік очолює Будинок культури.

Тепер заклад перекирили, провели туди інтернет, закупили нові офісні меблі, комп'ютерну техніку, музичну апаратуру, сценічні костюми. «А це серйозні суми, на які раніше не розраховували», – пояснює Людмила Адамівна. – Ми й тоді непогано заробляли, але багато вкладали в Будинку культури, бо ж це культурний центр села, який повинен належно виглядати. А зараз нам усе постачують. Важливо, що до нас прислуховуються і не відмовляють. Як б прохання були до керівництва громади, вони завжди намагались їх виконати».

Нині в закладі з'явилися також платні послуги, зокрема функціонують теніс, спортивна кімната.

Карпилівчани більше полюбляють співати. Вокалом займаються і молодь, і старше покоління. Створили новий фольклорно-агентський колектив, на базі закладу займаються ансамбль «Дивограй», «Троїсті музики», яким донедавна бракувало інструментів, але тепер придбали баян. Є також дитячий фольклорно-етнографічний ансамбль «Оберіг», який отримав звання ераз-

ро передуть у нову амбулаторію.

Уайшовши всередину, потрапили у казку, без алегорії і перебільшень. Стіни вкриті сучасними мультіплікаційними та казковими сюжетами. Це, мабуть, найрозмальованіший дошкільний навчальний заклад, який доводилося бачити. Ці малюнки – справа вмілих рук і пильної праці всього колективу. Помітно, що дітям тут затихно та спокійно.

Алла Никончук за сумісництвом депутатка Клецької селищної ради, тож принагідно запитала, як працюється в об'єднаній громаді.

«Спочатку були побоювання, що нас меншість і пропозиції по Карпилівці не знайдуть підтримки, проте вони розвинулися вже на перших сесіях. У нас чудовий депутатський корпус. Ми підтримуємо один одного й приймаємо рішення на користь усієї громади, незважаючи, чи це Клецька, Карпилівка чи Карасин», – пояснює Алла Миколаївна.

«Районка» – лідер передплат
Наприкінці візиту завітали в поштове відділення. Воно, на жаль, на фоні інших адміністративних закладів виглядає децю занепадалим. Нині поштово послуги в Карпилівці та Рудні забезпечують дві листоноші та завідувачка відділення Ніна Пісна. Жінки розповіли, що реформування Укрпошти поки що ніяк не вплинуло на їхню роботу, пресу доставляють вчасно, а лідером передплат залишаються «Сарненські новини».

Упродовж усієї екскурсії селом староста Ганна Карпель була з нами. З кожним наступним відвіданням об'єктом її настрий помітно покращувався, ніби вона завоювала перемогу кожну зміну в Карпилівці. А наприкінці зустрічі Ганна Савридівна таки знала, що об'єднання стало правильним рішенням, а як буде далі – час покаже.

Амбулаторію планують відкрити до кінця травня.

Матеріально-технічна база: отримує-

Тетяна КОЛЯДИЧ,
Фото Василія СОСЮКА.